Η δύναμη της πίστης και η αδυναμία της απιστίας (Φώτης Κόντογλου)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 15 Φεβρουαρίου, 2010

Οι άνθρωποι έχουν στην καρδιά τους μεγάλο φόβο μήπως απομείνουν απροστάτευτοι και φτωχοί στη ζωή τους, και για τούτο, ο νους κι' ο λογισμός τους είναι στο να μαζέψουν χρήματα, ή ν' αποχτήσουν κτήματα κι' άλλα πλούτη, για να τάχουνε στην ανάγκη τους.

Και καλά για εκείνους που δεν πιστεύουν στον Θεό, και κρεμούνε την ελπίδα τους στα χρήματα και στ' άλλα πλούτη. Αλλά τι να πει κανένας για εκείνους που λέγονται χριστιανοί, που πάνε στην εκκλησία και παρακαλούνε τον Θεό να τους βοηθήσει στη ζωή, και που λένε πως έχουνε την ελπίδα τους στο Χριστό, στην Παναγία και στους Αγίους, κι' από την άλλη μεριά είναι φιλάργυροι, δεν δίνουνε τίποτα στ' αδέρφια τους, τους φτωχούς, κι' ολοένα μαζεύουνε χρήματα και πλούτη; Στη ζωή μου είδα πως οι τέτοιοι λεγόμενοι χριστιανοί είναι οι περισσότεροι, κι' απορεί κανένας πως μπορούνε να συμβιβάσουν μια ζωή συμφεροντολογική, με τα λόγια του Χριστού, που λέει και ξαναλέει: «Μη φροντίζετε για το τι θα φάτε και για το τι θα πιείτε και για το τι θα ντυθείτε. Κοιτάξετε τα πουλιά, μήτε κοπιάζουν, μήτε μαζεύουν, και όμως ο Πατέρας τους ο ουράνιος τα θρέφει. Κοιτάξετε με πόση μεγαλοπρέπεια είναι ντυμένα τα αγριολούλουδα, που κι' ο ίδιος ο Σολομώντας δεν στολίσθηκε σαν αυτά τα τιποτένια λουλούδια. Λοιπόν, αν για το χορτάρι του χωραφιού, που σήμερα λουλουδίζει κι' αύριο το καίουνε στον φούρνο, φροντίζει ο Πατέρας σας που είναι στον ουρανό, πόσο περισσότερο θα φροντίσει για σας, ολιγόπιστοι;».

Αυτά είναι λόγια καθαρά, απλά, σίγουρα, και δείχνουν πως πρέπει να είναι η βάση και το θεμέλιο της διδασκαλίας του Χριστού. Γιατί πως μπορεί να έχει πίστη στον Χριστό ένας άνθρωπος, και μαζί να είναι κολλημένος στα χρήματα και στο συμφέρον, πολλές φορές μάλιστα περισσότερο κι' από τους άθεους; Θα πει πως νομίζει πως θα ξεγελάσει τον Θεό. Αλλά «Θεός ου μυκτηρίζεται» δηλ., ο Θεός δεν περιπαίζεται.

Και όμως, η πονηρή γνώμη του ανθρώπου όλα μπορεί να τα συμβιβάσει: Να είναι γαντζωμένος καλά στο χρήμα, δηλαδή στο διάβολο, που τον λέγει ο Χριστός Μαμωνά, θεό της φιλαργυρίας, και τον ίδιο καιρό να παρουσιάζεται για χριστιανός, να πηγαίνει στην εκκλησιά, να κάνει σταυρούς και μετάνοιες, να κλαίει πολλές φορές από την αγάπη του για τον Χριστό, αλλά να μη μπορεί να ξεγαντζωθεί από τα λεφτά κι' από τη μανία του παρά. Λογική δεν χωρά καθόλου σ' αυτούς. Είναι ολότελα

αναίσθητοι και πονηροί, κι’ ό,τι κάνουν το κάνουν για να το έχουν δίπορτο, κι’ ό,τι κερδίζουν. «Βάστα γερά, σου λέει τα λεφτά, που είναι χειροπιαστά, άναβε και κανένα κερί, κάνε και καμιά μετάνοια, για νάχεις το μέσο και με τον Χριστό. Αν βγούνε αληθινά τα λόγια του για παράδεισο και για κόλαση, έχουμε κι’ από κει τη σιγουράντζα. Ό,τι και να γίνει, είναι κανένας κερδισμένος».

Ο απόστολος Παύλος λέει: «Αν, ελπίζουμε στον Χριστό μοναχά για τούτη τη ζωή, είμαστε οι πιο ελεεινοί άνθρωποι». Γιατί οι ψευτοχριστιανοί, παρακαλούνε τον Χριστό προπάντων για τις υποθέσεις τούτου του κόσμου, για τις δουλειές τους, για τη σωματική υγεία τους, για τα παιδιά τους, και μόλις σκοτεινιάσει η κατάσταση, αρχίζουν τα παράπονα γιατί ο Χριστός κ’ η Παναγία δεν τρέξανε να τους βοηθήσουν στις δουλειές τους, πολλές φορές σε τέτοιες δουλειές που είναι απάνθρωπες και που τους κάνουν να κακουργούν καταπάνω στ’ αδέρφια τους.

Ο απόστολος Παύλος λέει πάλι αλλού: «Είναι καλό, να στερεώνετε την καρδιά σας με την ελπίδα στη χάρη του Θεού, κι’ όχι με φαγητά (δηλαδή με σαρκικά και υλικά πράγματα), που μ’ αυτά δεν ωφεληθήκανε όσοι αφιερώσανε τη ζωή τους σ’ αυτά, δηλαδή στο να μαζέψουν χρήματα, ξεγελώντας τον εαυτό τους πως μ’ αυτά εξασφαλίζονται». Γιατί «επελθών γαρ ο θάνατος, ταύτα πάντα εξηφάνισται».

Δεν υπάρχει κανένα πράγμα πιο σίγουρο από την ματαιότητα του κόσμου, κανένα. Όλη η ιστορία της ανθρωπότητας φανερώνει αυτή την απελπιστική ματαιότητα. Και όμως, πόσοι άνθρωποι στον κόσμο κάθισαν και σκεφθήκανε πάνω σ’ αυτό το φανερότατο και σιγουρότατο φαινόμενο, στη ματαιότητα, που θάπρεπε ο κάθε άνθρωπος να τόχει μέρα – νύχτα μπροστά του; Μα εμείς κάνουμε σαν το καμηλοπούλι (στρουθοκάμηλο), που χώνει το κεφάλι του στον άμμο για να μη βλέπει τον φονιά του, και θαρρεί πως κρύφτηκε από αυτόν.

Πόσο αξιολύπητοι σ’ αυτό απάνω είναι οι σπουδαίοι άνθρωποι της γης! Ενώ βλέπουν καθαρά πως το βάραθρο που κατάπιε όλους τους σπουδαίους από καταβολής κόσμου, και πως τ’ ανοιχτό στόμα του περιμένει να τους καταπιεί κι’ αυτούς, εκείνοι δος του και καταγίνονται με «μάταια και ψευδή», με πολιτικές πονηριές, με πολέμους, με ψευτομεγαλεία παιδιακίσια, και με ανοησίες, που διαλαλιούνται σ’ όλη την οικουμένη. Ω ανοησία εκείνων που τους λέει ο κόσμος σοβαρούς, μυαλωμένους, τετραπέρατους, μεγαλοφυείς! Τι φτώχεια αληθινά από κρίση κι’ από γνώση! Κι’ από τέτοιους κυβερνιέται, ο κόσμος. Ή οι άλλοι που καταγίνονται με μανία στις μάταιες φιλοσοφίες και στις τέχνες, και τους αποθεώνουν οι άλλοι, οι πολλοί που δεν έχουν κουκούτσι κρίση, ενώ ξέρουν καλά πως δεν θα περάσει πολύς καιρός που θα σβήσουν όλοι από τον κόσμο!

Η περηφάνια θολώνει την κρίση. Κι’ όπου υπάρχει περηφάνια, δε μπορεί να υπάρχει πίστη! Κι’ απ’ όπου λείπει η πίστη, λείπει κ’ η ελπίδα. Αν πιστεύανε οι άνθρωποι πως

εκείνα που λέει ο Χριστός είναι αληθινά, δεν θα κολλούσανε τόσο στα επίγεια. Αλλά, κατά βάθος, τα λόγια του Κυρίου είναι καλά γι' αυτούς, για να ευχαριστιούνται τ' αυτιά τους μοναχά. Ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος λέει: «Αν πιστεύεις πως ο Θεός προνοεί για σένα, τι μεριμνάς και φροντίζεις για τα πρόσκαιρα και για τις ανάγκες της σάρκας σου; Κι' αν πάλι δεν πιστεύεις πως ο Θεός φροντίζει για σένα, και για τούτο φροντίζεις, χωρίς εκείνον, για τις ανάγκες σου, είσαι ο πλέον ταλαίπωρος απ' όλους τους ανθρώπους. Ρίξε τη μέριμνα σου στον Κύριο, κι' εκείνος θα σε θρέψει. Και δεν θα φοβηθείς απ' όποιον κίνδυνο κι' αν έρθει καταπάνω σου». Και συνεχίζει ο άγιος: «Από καιρό σε καιρό η ψυχή σου σαλεύει με φόβο, τόσο που να δειλιάζει κι' από έναν ίσκιο. Γιατί η πίστη είναι εκείνη η δύναμη η νοητή, που στηρίζει την καρδιά στο φως της διάνοιας και που με τη μαρτυρία της συνειδήσεως, δίνει στην ψυχή πολλή πεποίθηση, ώστε να μη φροντίζει η ίδια για τον εαυτό της, αλλά να κρεμάσει στον Θεό τη φροντίδα της για όλα, χωρίς να μεριμνά για τίποτα».

Ο άγιος που τα λέει αυτά, δεν τα είπε μοναχά, όπως κάνουν οι περισσότεροι, αλλά τα έκανε στην πράξη, γιατί πήγε κι' ασκήτεψε από νέος στην έρημο της Μεσοποταμίας, χωρίς να φροντίσει ολότελα για τη συντήρησή του, κι' όπως λέει ο ίδιος, δεν στερήθηκε τίποτα σ' όλη τη ζωή του. Και μάλιστα, σαν τον πήραν οι χριστιανοί με το στανιό και τον κάνανε επίσκοπο της Νινευή, δεν πέρασε πολύς καιρός και γύρισε πίσω στην αγαπημένη του έρημο, κ' εκεί τελείωσε τη ζωή του και «εκοιμήθη πλήρης ημερών».

Αλλά, θα μου πει κανείς πως αυτά γίνονταν τον παλαιό καιρό, και πως σήμερα δεν υπάρχουν άνθρωποι με τέτοια πίστη. Λοιπόν τον διαβεβαιώνω πως ναι. Υπάρχουν και στη σημερινή αμαρτωλή και σαρκική εποχή κάποιοι γνήσιοι μαθητάδες του Χριστού, που αναθέσανε τη φροντίδα της ζωής τους στον Κύριο. Εγώ γνωρίζω κάμποσους τέτοιους, κ' έχω πληροφορηθεί και για άλλους πολλούς. Είναι απίστευτο, και όμως είναι αληθινό.

...

Λέει ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος. «Να μην αδυνατίσει (να μην κλονιστεί) η πεποίθησή σου (η εμπιστοσύνη σου) στον Προνοητή σου, στον Θεό. Γιατί τα οικονομεί ο Κύριος κατά θαυμαστό τρόπο, για τους δικούς του ανθρώπους. Επειδή και στην ακατοίκητη έρημο εξοικονομεί εκείνους που κάθονται με την πεποίθηση σ' Αυτόν, κι' όχι στη βοήθεια από τους ανθρώπους».

(Φώτη Κόντογλου, απόσπασμα από το βιβλίο "Ασάλευτο Θεμέλιο", Εκδ. Ακρίτας)

(Πηγή ηλ. κειμένου: vatopaidi.wordpress.com)